

A: Teachers' orientation for teaching immigrants: Cultural Background

A: Opettajien orientaatio maahanmuuttajien opettamiseen: Kulttuuritaustan tuntemus

Käyttäjälle: Tässä luennossa kerrot opettajille taustatietoa eri kulttuurista tulevan ihmisen kohtamiseen. Luennon tarkoituksena on positiivisesti vahvistaa osallistujien tulevia kohtaamisia eri kulttuureista tulevien kanssa. Pyri pitämään positiivinen aspekti ja koulutuksellinen näkökulma mukana esimerkeissäsi ja omassa asenteessasi.

Diaesityksen sisältö

Dia nro	Dian sisältöteksti	Puhuttavat asiat	Kysymykset ja esimerkit
1	Kulttuuritaustan tuntemus opettajille 4t Laita tähän diaan tiedot <ul style="list-style-type: none"> aikataulusta kouluttajasta/ kouluttajista vertaa esimerkkidiaan	Tämä dia voi olla näkyvässä, kun koulutuksen aloitusta odotetaan. Kun on aika aloittaa, lue ääneen ohjelma ja kerro puheenvuorojen pyytämisestä, chatin käytöstä jne. Huom! Muokkaa dian alaosa, jos käytät jotain muuta kuin Teamsiä.	Onko osallistujilla kysyttävää käytännöistä?
2	Tervetuloa koulutukseen! (isolla, ensimmäiseen laatikkoon) Koulutuksen tavoitteet (toiseen laatikkoon) <ul style="list-style-type: none"> Eri kulttuurien tuntemuksesi lisääntyy Saat varmuutta toisesta kulttuurista tulevan ihmisen kohtaamiseen Kuulet ja opit toisten kokemuksista Myönteinen asenne ja kiinnostus muita kulttuureita kohtaan lisääntyy	Kerro koulutuksen tavoitteista	

	(kun kopiot tämän, paina ensimmäisestä pallosta, saat kokonaisena kopioitua laatikkoon)		
3	<ul style="list-style-type: none"> Kouluttajan nimi <p>Kirjoita mitä taustatietoa/ kokemusta sinulla on maahanmuuttajien kanssa työskentelystä</p> <ul style="list-style-type: none"> Kouluttajan nimi <p>Jos kouluttajia on vain yksi, poista toinen kohta.</p>	<p>Kouluttajat esittelevät itsensä ja lyhyesti taustansa, millä kompetenssilla ovat tätä koulutusta pitämässä. Esimerkiksi miten on työskennellyt maahanmuuttajien kanssa.</p> <p>Jos opetettava ryhmä on pieni, voit pyytää osallistujia esittäytymään ja kertomaan miten he työskentelevät maahanmuuttajien kanssa.</p> <p>Jos ryhmä on iso, tähän ei ehkä ole aikaa. Totea silloin jotain läsnäolijoista, kuten heillä olevasta laajasta kokemuksesta tms.</p>	
4	<p>Monikulttuurisuusosaaminen koostuu</p> <p>Lisää pyramidin sisään:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiedot Taidot Asenteet ja arvot <ol style="list-style-type: none"> Tietämys kulttuureista (esim. aikakäsitykset, valtaerot) Taidot kohtaamisessa, ohjaamisessa, dialogisuus Itsetuntemus, omat arvot, maailmankatsomus, asenteet, reflektointivalmiudet 	<p>Kerro monikulttuurisuusosaamisesta:</p> <p>Osaamisen pyramidi – kuva havainnollistaa monikulttuurisuusosaamisessa tarvittavia asioita: Tiedot, taidot, asenteet/arvot eli eettinen osaaminen</p> <ol style="list-style-type: none"> Tiedot ehdottomasti pienin osa kokonaisuudesta, vaikka tieto antaakin ymmärrystä (toimintatavat, aikakäsitykset tms.) Tietoa voi ja kannattaa hankkia. 	<p>Tuttavallani on slogan: Jos on tahto - löytyy keinot</p> <p>Jos molemmat osapuolet ovat kiinnostuneita ja halukkaita vuorovaikutukseen, yleensä löytyy jotkin keinot ymmärtää toisiaan.</p>

<p>Kaiken taustalla ohjaamassa konteksti, toimintaympäristöosaaminen, lainsäädäntö, eri verkostot</p>	<p>2. Taidot kohtaamisessa seuraavaksi suurin osio, vuorovaikutusosaaminen ja dialogisuus, persoonalliset piirteet voivat määrittää kohtaamista, mutta vuorovaikutustaitoja voi myös opetella tietoisesti. Jokaisen oma vuorovaikutusosaaminen vaikuttaa, olemme kaikki erilaisia.</p> <p>3. Arvot, asenteet, eettisyys; Joudumme tarkastelemaan itseämme, refleктоimaan, opetelemaan tuntemaan omia vaikuttimiamme. Joudumme tietoisesti haastamaan omaa ajatteluumme, olemmeko näennäisesti suvaitsevaisia, ennakkoluulot opitaan. Omien arvojen ja asenteiden tarkastelu voi olla yllättävän hankalaa, voi kuitenkin miettiä esim. omia ennakkoluuloja ja piiloarvoja ja mistä ne ovat tulleet? Siirretäänkö niitä eteenpäin?</p>	
---	--	--

		<p>Eettisyys on tärkeä osa-alue. Ihmisellä on globaalisti tarve saada arvostusta ja tulla kohdatuksi kunnioittavalla tavalla. Opettajan tulee huomioida myös oma vallankäyttönsä.</p> <p>Tulisi olla tietoinen siitä, mistä monikulttuurisissa kohtaamisissa on kysymys.</p>	
5	<p>Monikulttuurisissa kohtaamisissa on tärkeää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tunnistaa ja pystyä käsittelemään omaa epävarmuutta ja pelkoja ihmisten erilaisuuden kohtaamisessa • Pohtia omaa maailman- ja elämäntähtäystä • Miettiä arvostaako aidosti kaikkia ihmisiä; miten se näkyy tavassani toimia ja välittykö aitous? • Pohtia, osaako tarkastella toisen ihmisen elämäntähtäystä monipuolisesti, onko tulokset tilanteista oikein vai vain oletuksia • Miettiä, pystyykö kaikkien ihmisten kanssa keskusteluun ja yhteyden rehellisesti "ihminen ihmiselle" 	<p>Kerro mikä on monikulttuurisissa kohtaamisissa tärkeää:</p> <p>Tunnistaa ja pystyä käsittelemään omaa epävarmuutta ja pelkoja ihmisten erilaisuuden ja meille vieraan kohtaamisessa.</p> <p>Pohtia omaa maailman- ja elämäntähtäystä.</p> <p>Miettiä, miten toisen ihmisen arvostus näkyy arjen työssä ja tavoissa toimia ja välittykö aitous?</p> <p>Miettiä, osaako tarkastella toisen ihmisen elämäntähtäystä riittävän monipuolisesti (esim. millaisista rooleista ja verkostoista hän tulee), pohtia omia tulkintoja tilanteista, ymmärrys toisen ihmisen problematiikasta ja ymmärtää mikä merkitys on mahdollisilla traumailla, jotka voivat johtaa elämän jatkuvuuden tunteen katoamiseen. Traumat on sota- ja katastrofialueilta tulleilla yleisiä.</p>	

6	<p>Mitä kulttuuri on?</p> <ul style="list-style-type: none"> Järjestelmä, jonka avulla ihminen luokittelee ja arvottaa ympäristöä, itseään ja muita, sekä rakentaa identiteettiään Jaettujen asenteiden, arvojen, tavoitteiden ja käytäntöjen kokoelma, joka on tyypillistä "yhteiskunnalle" Opittujen ja opettavien taitojen tai kykyjen summa 	<p>Mitä on kulttuuri?</p> <p>Kulttuurina ajatellaan usein korkeakulttuuria, tai jotain, mitä ammattilaiset tekevät.</p> <p>Kulttuuri on kuitenkin paljon syvempää, jotain mihin olemme kasvaneet ja jotain mikä ruokkii meitä ja identiteettiämme.</p> <p>Jokaisen maan sisällä on erilaisia kulttuureja ja alakulttuureja. Nämä alakulttuurit jakautuvat ja sirpaloituvat vielä edelleen riippuen asuinalueesta, etnisestä taustasta, ikäryhmästä, seksuaalisesta suuntautuneisuudesta, koulutustaustasta jne.</p>	
7	<p>Miksi ihmiset muodostavat stereotyyppioita ja miten luokittelemme ihmisiä?</p> <ul style="list-style-type: none"> Stereotyyppiä tarkoitetaan yleistävää mielipidettä ryhmästä tai yksilöstä tietyn ryhmän jäsenenä Laajoja, koko ihmisryhmää koskevia yleistyksiä saatetaan tehdä muutaman esimerkin pohjalta Ihmiselle on tyypillistä jakaa toisia ihmisiä eri ryhmiin. Usein ryhmäjako johtaa siihen, että jotain ryhmää pidetään parempana kuin toisia. Ryhmittelyn perustana voi olla uskonto, etninen tausta, kieli, kansalaisuus, sukupuoli, työ.... 	<p>Stereotyyppiat</p> <p>Ihmisten tyypittelemine on yksi inhimillinen piirre. Se auttaa meitä hahmottamaan kenen kanssa olemme tekemisissä ja ennen kaikkea suuntaamaan omaa toimintaa ja reagoitua. Ihmisten tyypittelemine asuu meidän "luolamiesaivoissamme", joissa on ollut elintärkeää tunnistaa uhkaavat tilanteet nopeasti. Tällainen luokittelu toimii automaattisesti, mutta jokaisen omassa tietoisessa ratkaisuvallassa on se, miten siihen luokitteluun suhtautuu ja millaisena toimintana se tulee näkyviin.</p> <p>Miksi ihmiset muodostavat stereotyyppioita ja miten luokittelemme ihmisiä?</p>	<p>Onko sinulle sanottu, että olet tyypillinen jonkun asian edustaja? Onko sinua sanottu tyypilliseksi oman alueesi, ammattisi tai sukupuolesi edustajaksi?</p> <p>Oletko tehnyt yleistyksiä omassa mielessäsi tavattuasi yhden tai muutamia jonkun kansanryhmän edustajista?</p> <p>Huomaatko asennoituvasi ennakolta eri lailla ensitapaamiseen eri kulttuuritaustoista</p>

		<p>Tarkastellaan lähemmin stereotypian käsitettä. Stereotypia on yleistynyt käsitys jostain asiasta tai vaikkapa alueen asukkaista tai kulttuurista. Sitä ruokkivat tiedotusvälineet, kerrotut tarinat ja vitsit. Kaikki tietävät vitsityypin, jossa naapurikansojen jäsenille naureskellaan näihin liitettyjen stereotyyppien vuoksi. Meille muodostuu kuin huomaamatta sisäisiä malleja ja odotuksia. Näiden sisäisten mallien ja käsitysten tarkastelu ja niiden pohdinta on avain ennakkoluulottomaan ja suvaitsevaiseen kanssakäymiseen eri kulttuuritaustoista tulevien kanssa.</p>	<p>tulevien opiskelijoiden kanssa?</p> <p>Käytä kuvaa esimerkkinä siitä millaisilla tavoilla esimerkiksi eurooppalaisia on luokiteltu.</p>
--	--	---	--

8	<p>Ei vaan kulttuuri, vaan yksilö!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaaminen ja ammattitaito, kokemus ja koulutus • Motivaatio, kiinnostus • Arvot ja asenteet • Toiminta- ja vuorovaikutustaidot ja -tyyli • Persoonallisuuden piirteet • Oppimiskyky ja uusiin tilanteisiin sopeutuminen • Voimavarat ja terveys • Yksityiselämän tilanne • Elämäkatsomuksen asettamat arvot 	<p>Keskeisenä lähestymiskulmana on, että kuitenkin kaikki ovat yksilöitä ja yksilöön tutustuminen on hyvä keino ohittaa stereotypian luoma harha. Yksilölle pitää antaa aina reilu mahdollisuus eikä odottaa kohtaamiltaan ihmisiltä omien odotusten mukaista toimintaa ja reagointia.</p> <p>Käsittele kuvaa esimerkkinä: Samalta kulttuuriselta alueelta tuleva suuri joukko yksilöitä, joukon sisällä on pienempiä ryhmittymiä sekä selkeästi kaikista poikkeavia yksilöitä.</p>	<p>Oletko itse joutunut korjaamaan ennakkokäsityksiäsi tutustuttuasi ihmiseen yksilönä, eikä tietyn ryhmän edustajana?</p>
9	<p>Kulttuuriset ulottuvuudet</p> <p>Yhteisöllisyys-Yksilöllisyys</p> <p>Yksilöllisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itsenäisyys ja vastuunotto • Omat valinnat esim. ammatti • Työnantajan ja sen kautta oma etu tärkeä 	<p>Pohdintatehtävä : yhteisöllisyys-yksilöllisyys</p> <p>Muistellaan omaa lapsuutta, oletko kasvanut, onko sinut kasvatettu pärjäämään yksin vai tukeutumaan lähiverkkoihin? Onko sinua kannustettu selviytymään yksin vai onko joku</p>	<p>Miten kriisit vaikuttavat yksilöllisyyteen-yhteisöllisyyteen?</p> <p>Esimerkiksi Ukrainan sota on nostanut kollektiivisen avustamishalun Euroopassa. Mutta muut konfliktit Euroopan ulkopuolella</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Eteneminen työssä perustuu osaamiseen • Johtaminen painottuu yksilöihin • Suoritusten arviointi ja suora palaute • Tasapuolisuus <p>Yhteisöllisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identiteetti perustuu sosiaaliseen verkostoon • Kasvot, kunnia ja häpeä • Tausta vaikuttaa ammattiin yms. • Työntekijät ovat ryhmän jäseniä • Eteneminen perustuu ryhmään • Johtaminen painottuu ryhmiin • Sopusointu, ei negatiivisuutta • Oman ryhmän edustajia kohdellaan paremmin kuin muita 	<p>tukenut sinua vahvasti vielä aikuisenakin? Miksi sanotaan, että lapsen kasvattamiseen tarvitaan kylä? Kun teit ammatinvalintaa nuorena, kuka vaikutti valintoihisi? Oliko jollain odotuksia sinun suhteesi?</p> <p>Millaisia törmäyksiä voi tulla, jos opettaja on kasvanut yksilöllisessä ja yksilön vastuuta korostavassa kulttuurissa ja opiskelija tulee yhteisöä korostavasta kulttuurista?</p> <p>Miten käy, jos lapsen yritykset aina tyrmätään ja tuomitaan tai jos kannustetaan kokeilemaan ja yrittämään?</p> <p>Oletko itse tuntenut voimattomuutta ja kyvyttömyyttä vaikuttaa asioihin?</p> <p>Millaisia tunteita se on sinussa herättänyt?</p> <p>Entä jos et olisi koskaan nähnyt aloitteellisuutta ja yritteliäisyyttä palkittavan, vaan ainoastaan hiljaisuuden ja nöyryyden saavan aikaan myönteisen reaktion?</p> <p>Yhteisöllisyys, yksilöllisyys Ensin yksilöllisyys: pohjois-eurooppalaisuus on yksilökulttuuri. Jo hyvin nuoret lapset saavat vaikuttaa omiin valintoihinsa ja itsenäisyyttä arvostetaan. Yhteiskunnallisissa</p>	<p>eivät ole aiheuttaneet samaa ja muilta sotalueille tuleviin suhtaudutaan eri tavalla?</p> <p>Miten suurten valtaerojen kulttuurista tulevien uutisten lukeminen vaikuttaa sinuun, osaatko lukea uutisia esimerkiksi Pohjois-Koreasta pohtien ja liittäen ne kulttuuristaan?</p> <p>Mitkä asiat vaikuttavat siihen, kehittykö kulttuuri yksilölliseen</p>
--	---	--	---

		<p>päätöksissä korostuu mahdollisuuksien antaminen kaikille, päivähoito, peruskoulu, ilmainen ammatillinen- ja korkeakoulutus, anonyymi työhakemusten käsittely...</p> <p>Toisena yhteisöllisyys: Yhteisöllisessä kulttuurissa pidetään huolta omiksi koetuista ihmisistä. Jos joku loukkaa tai vahingoittaa yhtä ryhmän, perheen klaanin jäsentä, hän saa koko ryhmän vastaansa. Omista pidetään huolta, mutta toiminta on myös vastavuoroista, yksilöllä on voimakas velvollisuus huolehtia vastavuoroisesti toisista niin rahallisesti kuin elämässä pärjäämisessä yleensä. Yksilön toiminta muuttuukin yhteisön toiminnaksi ja samalla kunnia ja kunniantomuus näyttäytyy koko yhteisön tai perheen asiana. Tästä seuraa meidän ehkä nepotismiksi kokemaamme toimintaa ja myös kunniaväkivalta kumpuaa näistä ajatuksista. Mutta toisaalta yhteiskunnalta ei odoteta lasten ja vanhusten huolenpitoa ja perheen menestymisen takia huolehditaan yksilön eteenpäin pääsystä, koska tiedetään hänen huolehtivan sitten muista. Esimerkiksi Suomessa ihmetellään nuoria miesmaahanmuuttajia. Usein on kerätty rahat vahvimman ja osaavimman lähettämiseen sillä ajatuksella, että hän lähettää rahaa ja auttaa kotiin jääneitä.</p>	<p>vai yhteisölliseen suuntaan?</p>
--	--	--	-------------------------------------

<p>10</p>	<p>Kulttuuriset ulottuvuudet</p> <p>Yhdenvertaisuus tavoitteena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pyrkimys tasa-arvoisuuteen • Valta hajautettu, matala organisaatio • Palkkojen ja tehtävien erot pienet • Demokraattinen esimies, jota ryhmä tukee • Alaiset toimivat itseohjautuvasti • Etunimet, ei jäykkiä muodollisuuksia <p>Valtaerot ja muodollisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eriarvoisuus kuuluu elämään, usein jo syntyperä • Valta keskittyy harvoille • Palkkojen ja tehtävien erot suuria • Esimies on "hyvä isä", itsevalti • Esimies kertoo mitä tehdään • Toimintaa valvotaan paljon • Muodolliset säännöt • Eri oikeudet ja statussymbolit • Muodollisuus, tittelit 	<p>Kulttuuriset ulottuvuudet 2.</p> <p>Yhdenvertaisuus tavoitteena</p> <p>Valtaerot ja muodollisuus</p> <p>Valtaerot ja muodollisuus on merkittävää osassa kulttuureista. Valtaerot hyväksytään annettuna asiana, tämä liittyy usein uskontoon tai vahvaan perinteeseen. Osassa uskonnoista on näkemys, että nykyisessä elämässä saa nauttia siitä hyvästä, mitä on tehnyt aiemmin ja toisaalta kärsiä myös, jos siihen on syynsä.</p> <p>Yhdenvertaisuuden hyväksyminen on joskus haastavaa, jos ikää arvostavasta patriarkalisesta kulttuurista kotoisin oleva henkilö on nuoremman naisen ohjattavana tai johdettavana.</p> <p>Me auktoriteetteina- uskotaan kaikki mitä sanotaan</p>	<p>Mieti, miten itse suhtaudut auktoriteetteihin ja esimieheesi. Millaisia virallisia ja epävirallisia valtaeroja huomaat työpaikallasi? Esimerkki: Opiskelija ei ota ohjausta vastaan samanarvoiselta työntekijältä, vaan sanoo, että vain esimies voi antaa työtehtävät. Asiakas ei suostu uskomaan rivityöntekijän antamaa tietoa ja ohjausta, vaan vaatii esimiehen tai miehen sanomaan samat asiat.</p> <p>Esimerkki: Opiskelija/työntekijä näyttäytyy passiivisena ja tekee vain ne työtehtävät, joita annetaan, mutta ei ole lainkaan oma-aloitteinen = suuren valtaeron kulttuureissa omatoimisuus on osoitus esimiehen osaamattomuudesta</p> <p>Esimerkki: Opiskelijaryhmässä kysyin heidän ajatuksiaan ja mielipiteitään, kukaan ei vastannut, ennen</p>
-----------	---	---	--

			<p>kuin arvostetun ryhmän edustaja oli puhunut ensi, muut myötäilivät. Joissakin tilanteissa isoäidit tai isoisät määrittävät lasten kasvatuksen ihan pukeutumista myöten, ja silloin päiväkotihenkilökunnan voi olla vaikeaa tuoda näkemyksiä vaikkapa kurvaatteista.</p> <p>Esimerkki Uusi työntekijä tekee työnsä hyvin ja hän osaa tehtävänsä, mutta hän ei tartu työtehtävään, muuten kuin johdettuna, ohjattuna.</p>
11		<p>Kulttuuriset ulottuvuudet Todistettu, kirjoitettu tieto Ihmisiltä, kokemuksesta saatu tieto</p> <p>Koulutus opettaa hakemaan tietoa kirjoista ja verkosta sekä asiantuntijoilta. Uskotaan asiantuntijoiden auktoriteettiin. Länsimaisessa kulttuurissa on korona-aikana näkynyt muutosta tästä. Esimerkiksi Quanon ajattelu ja valeutiset leviävät poikkeusaikana, kun varmaa tietoa ei ole saatavilla. Yhteisön auktoriteettiin liitetty osaaminen ja tieto ja siihen</p>	<p>Onko kirjallinen tieto aina luotettavaa? Kuka kirjoittaa historian? Miksi suullinen tieto on merkittävää kulttuurin rakentamisessa? Mitä tarinoita suvustasi kerrottiin sinulle lapsena? Missä tarkoituksessa kerromme tarinoita? Onko sukutarinoissa opetus?</p> <p>Esimerkki</p>

		<p>liitetty luottamus muodostaa hyvän pohjan silloin kun haetaan yhteisön selviytymistä ja menestystä.</p> <p>Monesta mediasta tulee tietoa, meidän aikanamme tiedon luotettavuus on muuttunut, kirjoitettu tieto ei olekaan enää niin luotettavaa ja koulutuksen merkitys mediakriittisyydessä/ lähdekritiikissä</p> <p>Isovanhemmat lapsen kasvatuksessa</p> <p>Keskustellaan kirjallisen tiedon ja suullisen tiedon eroista. Siitä, mihin tietoon me uskomme ja miksi on vaikea ymmärtää suullisen tiedon ja kokemuseräisen tiedon merkitystä kulttuurista, jos itse asuu kirjalliseen tietoon perustuvassa kulttuurissa.</p>	<p>Koronaviruksen leviäminen ja hoito on monessa yhteisössä haastanut perinteiset hoitomenetelmät esim. alkoholi, inkivääri, valkosipuli, joita vanhemmat yhteisön jäsenet tarjoavat.</p> <p>Koulutettu henkilö googlaa asioita, hakee kirjastosta tietoa, monissa kulttuureissa käännetään vanhemman ja arvostetumman jäsenen puoleen ja myös luottaa sieltä saamaansa tietoon. Tämä on ollut tärkeää silloin, kun on eletty suhteellisen staattisissa oloissa ja erillään muista, mutta muuttuvassa maailmassa tässä voi olla kulttuurien kohtaaminen.</p> <p>Vanhemman ihmisen tietoa voidaan arvostaa enemmän kuin kirjoista tai yhteisön ulkopuolelta tulevaa tietoa.</p>
12	<p>Seuraaviin dioihin tulee kulttuurien erityispiirteitä.</p> <p>Nimeä mikä kulttuuri</p>	<p>Valitse omiin dioihisi se/ne maahanmuuttajien valtakulttuuri, joita sinun alueellasi on.</p>	<p>Kerro esimerkkejä millaisia erilaisia kohtauksia sinulla on ollut, missä kulttuuritausta on</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - kuinka paljon tämän kulttuurin edustajia on alueellasi - mitkä ovat kulttuurin keskeisiä piirteitä, jotka ovat hyvin samankaltaisia tai erilaisia omaasi verrattuna ja jotka vaikuttavat yhteistoimintaan <p>Tässä esityksessä olevat esimerkit ovat Kouvolasta ja Kymenlaakson alueelta Suomesta.</p>	<p>Muista kertoa, että tässä osuudessa kulttuurisissa piirteissä on tehty hyvin suuria yleistyksiä.</p>	<p>aiheuttanut hauskoja tilanteita tai haasteita.</p>
13	<p>Kulttuurien erityispiirteitä: Venäläinen kulttuuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kymenlaaksossa 5000 venäjää äidinkielenään puhuvaa, oli vahvasti kasvava ryhmä ennen sotaa • Perhekeskeisyys, vanhempien ihmisten kunnioittaminen ja toisesta välittäminen tärkeää • Avoimuus perheen ja ystävien kesken, seurallisuus, vieranvaraisuus ja yhteisöllisyys tärkeää • Tunteet ja tunneilmaisu voimakkaita • Vanhoja perinteitä ja taikakoisuutta arjessa • Keskustelukulttuuri • Ajankäyttö on joustavaa, suurpiirteisyyttä näkyy myös (ei ole niin tarkkaa, jos homma kuitenkin onnistuu). • Hierarkkisuus/ kasvojen menettäminen työelämässä, odotetaan, että esimies päättää ja määrää. 	<p>Venäläinen kulttuuri: Tämä on laaja yleistys, venäjälläkin on 160 eri kansaa</p> <p>Seurallisuus; perhe ja ystäväpiiriin kanssa vietetään paljon aikaa, autetaan toisiaan, syödään pitkiä päivällisiä ja juhlitaan = hyvän suhteen luomiseen opiskelijoiden ja vanhempien kanssa kannattaa panostaa, koska se auttaa yhteistyötä jatkossa; juokaa yhdessä kuppi kahvia tai rupatelkaa muuten, kysele perheen kuulumisia. Sopivia puheenaiheita ovat myös urheilu, kulttuuri, harrastukset ja luonto. Ei Venäjän arvioiminen/historia/sota</p> <p>Ilmaise keskustellessa, että todella kuuntelet (ilmeet, eleet)</p> <p>Vieraanvaraisuus; avokätinen vieraanvaraisuus ja lahjojen antaminen kuuluvat kulttuuriin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • totuttu siihen, että opettaja ei saa menettää kasvojaan ja opiskelijoiden oletetaan menestyvän, saattaa johtaa esimerkiksi kokeessa luntaamiseen • ohjeiden näennäinen noudattaminen kun joku valvoo, mutta ei sitten jos valvontaa ei ole • esimerkiksi maskit junassa kun tarkasaja tulee ja heti pois kun mennyt ohi (korona aika)

		<p>Tunteellisuus; vahva tunteiden osoittaminen, sekä ilo että suru, myönteiset ja kielteiset, sentimentaalisuus, julkisissa tilanteissa saatetaan olla muodollisia, innostuessa voidaan korottaa ääntä</p> <p>Ajankäyttö on joustavaa, voi myöhästyä ja asioita voi siirtää ilman suurempia huolia, kärsivällisyys on pitkälle kehittynyttä</p> <p>Suurpiirteisyy; asiat ovat kunnossa, kun ne toimivat, yksityiskohdat eivät ole niin oleellisia. (neuvostovallan vaikutusta?)</p> <p>Hierarkkisuus; totuttu auktoriteetteihin ja vallan keskittymiseen. Vallassaolijoita kunnioitetaan eikä vastusteta helposti. Kokemusta ja ikää arvostetaan = auktoriteettien oletetaan antavan asioita valmiina, korosta aktiivisuuden ja omatoimisuuden merkitystä mm. tiedonhaussa. Ei olla totuttuja avoimeen tiedonkulttuun ja osallistumiseen asioiden kehittämiseksi. Taipumus etsiä vaikeuksiin ja epäonnistumisiin syytä muualta kuin omasta toiminnasta. Älä hämmenny tai pidä epärehellisenä, jos toinen muuttaa mielipidettä; elämä ja tilanteet ovat täynnä vastakohtaisuuksia.</p>	
--	--	---	--

		<p>Venäläinen saattaa tulla vuorovaikutustilanteessa hyvin lähelle, ja koskettaa esim. käsivartta, myös vieraiden kesken, näin osoitetaan ystävyyttä ja asioiden sujumista hyvässä hengessä.</p> <p>Keskustellaan ja pohditaan mielellään asioita, voi näkyä joskus toimeen tarttumisen hitautena.</p>	
14	<p>Kulttuurisia erityispiirteitä Virolainen kulttuuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kymenlaaksossa 1000 viroa äidinkielenään puhuvaa • Vuorovaikutus kohtalaisen pidettyä ja vähäeleistä, suoraa • Suuret valtaerot, muodollista • Kriittisiä ja omintakeisia • Kulttuuriylpeys, historian merkitys • Melko yksilöllinen kulttuuri • Aika samanlainen kuin suomalainen kulttuuri 	<p>Virolainen kulttuuri</p> <p>Virolaiset pitävät itseään balttilaiseen, jopa pohjoismaiseen kulttuuripiiriin kuuluvina, vaikka heillä on pitkä (ja raskaskin) suhde Neuvosto-Venäjään</p> <p>Kulttuurissa on paljon yhteneväistä suomalaisten kanssa.</p> <p>Kommunikointi on samanlaista, suoraa. Virolaisilla voi olla vaikeuksia kieltäytyä pyynnöistä, hienovaraiset välttelevät ilmaisut. Kättely, ei halailua/ koskettelua, samanlainen henkilökohtainen viiri kuin suomalaisillakin.</p> <p>Viestinnän pidättyväisyydestä voi tulla haasteita, odota vastausta, selkeät ohjeet menevät yleensä enempiä kyselemättä perille, vilpittömiä ja suoria</p> <p>Ongelmatilanteissa tosiasiat ja faktat perusteluina</p> <p>Ylpeys itsenäisestä nykyisyydestään.</p>	<p>Esimerkkejä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • virossa hankematalla paikallisia kansantansseja ja soittimia, tuustumista itsenäistymiseen, laulavaan vallankumoukseen ja historiaan

15	<p>Aasialainen kulttuuri</p> <ul style="list-style-type: none"> Aasialaiset ovat yhteisöllisiä, ihmisten väliset suhteet, vanhempien ja historian kunnioitus ovat merkityksellisiä Harmonia, vaatimattomuus, nöyryys, yhteistyö ja hillitty käytös korostuvat Hermostumista pidetään nolona Kasvojen menettämisen pelko ja häpeäkulttuuri liittyvät epäonnistumisen ja virheiden tekemisen pelkoon Eroja aikakäsityksessä, Suomessa täsmällisempää Työelämä on hierarkisempaa Esimiehen kunnioitus, kohdellaan eri tavoin, kuin muita työntekijöitä, arvovaltaa ei kyseenalaisteta Odotetaan selkeitä ohjeita 	<p>Aasialainen kulttuuri</p> <p>Etnisesti, kielellisesti ja kulttuurisesti todella monimuotoinen ja iso alue, todella yleistävää</p> <p>Joitain yhteisiä, arvoja ja ajattelutapoja meidän näkökulmastamme Kungfutselaisuus = harmonia ja hierarkinen järjestys</p> <p>Yhteiskunnan perustuksena toimivat ja vastuulliset ihmissuhteet miehen ja vaimon, vanhempien ja lasten, päällikön ja alaisen välillä, vanhuksista pidetään huolta, asuvat yl. pojan perheen kanssa. Huolehtimissuhteet myös työelämässä Yhteisöllisyys, huomioidaan myös perhetapahtumat Sosiaalista asemaa painottava kulttuuri Ikä ja status, saattaa olla haasteena jos esim. opettaja paljon nuorempi. Esi-isien kunnioittaminen Taolaisuus: feng sui, jin/jang tasapaino Pääuskonnot: islam, kristinusko, buddhalaisuus, hindulaisuus, shintolaisuus, animismi = sekoituksia näistä</p> <p>Vinkkejä = kunnioittava, huomaavainen asenne varsinkin itseäsi vanhempien kanssa,</p>	<p>Esimerkki: Henkilö tulee jatkuvasti töihin myöhässä, eikä oikein osaa pahoitellakaan tätä. Mistä voi johtua: saapuu paikalle sopivaan aikaan, ei koe olevansa myöhässä. Mitä voidaan tehdä? Keskustella, Aikaistaa määräaika.</p> <p>Kotoutumisen, yhteisöllisyyden edistäminen: esim. yhteinen kortti, jos perheessä tapahtunut jotain (koululta, päiväkodista)</p> <p>Ota selvää ongelman taustoista ennen ongelman käsittelyä (henkilöhistoria, perhetausta, henk.koht tilanne)</p> <p>Esimerkki kasvojen menettämisestä ja toisaalta avuliaisuudesta: matkalla Aasiassa, kysyt tietä, kaikki neuvovat vaikkeivät tietäisikään mihin sinua ohjaavat</p> <p>Syklinen aikakäsitys</p>
----	---	---	---

		<p>ole kärsivällinen, älä menetä malttiasi vaikka turhautuisitkin, älä uhkaile</p> <p>Huomioi vuorovaikutuksessa välttelevät tauot, viiveellä tulevat kommentit tai välitön kyllä, ensimmäiset voivat kertoa ongelmista, toinen vasta siitä, että on kuullut asian tai ei pysty käsittelemään sitä. Varmista ymmärtäminen. Ei mielellään ilmaise suoria ja varsinkaan eriäviä näkemyksiä, suorapuheisuus ja äänen korottaminen epäkohteliasta. Ilman vetäminen hampaiden välistä, vastaehdotus tms. saattaa kertoa että ollaan eri mieltä. Jopa valkoiset valheet.</p> <p>Käytä selkokielistä puhetta (ei murre, slang, muoti tms sanoja), jos kielivaikeuksia, kuvalliset ohjeet</p>	
16	<p>Afrikkalainen kulttuuri</p> <ul style="list-style-type: none"> Ryhmään kuuluminen, ihmissuhteet, lahjojen antaminen ja vanhempien arvostaminen ovat tärkeitä Selkeä johtaminen ja tarkat ohjeet ovat merkityksellisiä, esimies koetaan auktoriteettina ja johtamista odotetaan Uskonnolla on suuri merkitys ja siinä on sitovia velvoitteita, jotka näkyvät arjessa. Miehillä on vahva asema Ajankäyttö on joustavaa. 	<p>Afrikkalainen kulttuuri</p> <p>Kulttuurierot afrikan mantereella isoja Pohjoisen/ Etelä/ länsi/itä Identiteetin perusteet heimoissa ja klaaneissa. Yksilö-ryhmä-esiisät</p> <p>Ihmissuhteet: hyvät suhteet ryhmän sisä- ja ulkopuolella, hyvä kontakti työtovereihin, suhdeverkosto-tieto kulkee ja hyvää energiaa, lahjojen antaminen kuuluu hyviin suhteisiin ja niiden ylläpitoon</p> <p>Ryhmän hyvät sisäiset suhteet, vrt. Aasia</p>	<p>Tulon syyt voivat näkyä toiminnassa: pakolaisuus, traumat, kouluttamattomuus, ei kokemusta koulusta, leikistä jne.</p> <p>Kerro esimerkki palapelistä.</p> <p>Tai abstraktista ajattelusta, ei tyhmyyttä, ei vaan ole koskaan opetettu.</p> <p>Vuorovaikutuksessa vanhempien kanssa;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Puhetapa on epäsuoraa, kehonkieltä käytetään vahvasti. 	<p>Ryhmäkeskeisyys, yhteisön säännöt, vanhimpien viisaus politiikassa ja sosiaalisissa asioissa, vanhimmat lähellä esiisiä ja he taas lähellä jumalaa</p> <p>Uskontojen merkitys arjessa kristinusko, perinterinteiset afrikkalaiset kansanuskonnot, hinduismi, islam, bahai, juutalaisuus</p> <p>Islamilla suuri merkitys islamilaisesta kulttuurista tulevilla, palataan tähän myöhemmin</p> <p>Miehillä auktoriteettiasema, joskin naisryhmässä ikä ja kokemus merkitsee. Jos ongelmia, mies saattaa puuttua varsinkin omaan vaimoonsa liittyvien asioiden selvittelyyn.</p> <p>Sekä yksilö, että ryhmä menettävät kasvonsa, jos ryhmän jäsen aiheuttaa käyttäytymisellään häpeää.</p> <p>Esimieheltä odotetaan auktoriteettia, totuttu jyrkkään hierarkiaan ja eriarvoisuuteen, ongelmia kuitenkin ratkotaan itsenäisesti</p> <p>Rento aikäksitys, ystävällisiä, palveluhenkisiä, ohjeiden noudattaminen, mutta ei enempää, kun on sovittu</p> <p>Uskonnon harjoittaminen;</p>	<p>vanhemmilla ei käsitystä.</p> <p>Oma esimerkki: Mitä hän minusta haluaa? Kukka</p> <p>Esimerkki yhteisön säännöistä: vanhempi tai klaanin tai uskonnollisen ryhmän johtajan sana menee esim. viranomaisten ohjeiden yli</p> <p>Kokemuksia mies/nainen rooleista esimerkiksi oettajana?</p> <p>Kuka oli työskennellyt tulkin kanssa? Tuliko tämä esiin, keneen voi luottaa vai kuka tietää parhaiten?</p>
--	--	--	---

		<p>Kaikki afrikkalaisnaiset eivät voi kommunikoida suoraan miespuolisten suomalaisten kanssa (esim. miespuolinen luokanopettaja) ota huomioon uskonnon sitovat velvoitteet.</p> <p>Miehet luottavat itseensä ja ovat vahvoja, konfliktit yritetään ratkaista voimakeinon, jos muu ei onnistu</p>	
17	<p>Uskonnot kulttuurin osatekijöinä, Islam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Islam = alistuminen jumaluuden, Allahin tahtoon • Islamin tukipylväät: uskontunnustus, ruokoushetket, vuotuinen almuvero, paasto, pyhiinvaellus • Sharia-laki, pyhiin kirjoituksiin ja islamin oppineiden yhdessä sopima tulkinta, lakien perusta ja moraalisäännöstö kaikkeen jokapäiväiseen elämään • Halal = sallittu, haram = kielletty, eri kulttuuripiireistä tulevat, eri tarkkuudella • Ei sianlihaa, -tuotteita eikä alkoholia • Naisilla hiusten peittäminen viimeistään 10v ->, ei saa katsoa tai kätellä vieraita miehiä vuorovaikutustilantessa • Ramadan-paasto, auringon noususta auringon laskuun kuukauden ajan 	<p>Päivittäiset rukoushetket Pukeutuminen</p> <p>Vaikuttaa eniten työelämään verrattuna muihin uskontoihin</p> <p>Huomioitava työtehtävät vs. uskonto opiskelijoita ja työntekijöitä valittaessa, voiko tehdä kaikkea, voidaanko joustaa puolin ja toisin</p> <p>Ramadanin vaikutus suuri opiskelijoihin/ työntekijöihin Suomessa kesäaikana – aurinko laskee vain lyhyeksi ajaksi</p>	<p>Islaminuskoiset lapset koulussa tai päiväkodissa, millaisia kokemuksia teillä on?</p>

18	<p>Uuteen kulttuuriin sopeutuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sopeutumisessa uuteen kulttuuriin on tunnistettu eri vaiheita • Sopeutuminen ja asettuminen on ihmiselle prosessi • Prosessissa suuriakin yksilöllisiä eroja • Kaikki ihmiset kuitenkin läpikäyvät samankaltaisen prosessin • Sopeutumisprosessin ymmärtäminen auttaa työntekijää tukemaan prosessin läpikäymisessä ja sopeutumisessa • Sopeutumisesta voidaan käydä rohkeasti keskustelua ja kysyä suoraan 	<p>Kun matkustamme lomalle vaikkapa viikoksi uuteen kohteeseen, otamme etukäteen selvää tavoista, ruoasta, mielenkiintoisista paikoista ja muodostamme mielikuvia ja odotuksia. Uudessa kulttuuriympäristössä eläminen voi tuntua kiehtovalta ja kiinnostavalta. Matkalla tiedämme, että lento takaisin kotiin lähtee viikon päästä ja silloin voimme palata tuttuun elämään kokemusta rikkaampaan.</p> <p>Jokainen kurkistus uuteen kulttuuriin sisältää aina samoja aineksia, kuin se tilanne, että muuttaa kokonaan pois oman kulttuurin piiristä kokonaan uuteen elämään.</p> <p>Sopeutumisesta uuteen kulttuuriin on tunnistettu erilaisia vaiheita, joiden tunteminen auttaa ja ohjaa työntekijää tukemaan sopeutumista parhaalla mahdollisella tavalla</p> <p>On aina prosessi, jossa jokaisella yksilöllinen tahti ja vauhti, välillä voi tulla myös takapakkia, kuten prosessiin voi kuulua, kaikki käyvät läpi jonkinlaisen prosessin</p> <p>Sopeutumisprosessin vaiheista voi ja pitääkin puhua ja kysyä, työntekijä voi auttaa kipukohdissa</p>	<p>Mitä asioita on itselle tullut esiin matkoilla?</p> <p>Mitä eroa on viikon lomapyrähdyksellä ja koko elämän muuttamisella?</p> <p>Mitä eri ulottuvuuksia uuteen sopeutumiseen tuo lähtötilanne, sota, pakolaisuus, mahdollisuus valita kohdamaa, mahdollisuus saada tietoa kohteesta etukäteen?</p> <p>Voitte miettiä maahanmuuttajien kohdalla, missä kohdassa prosessia he mahdollisesti ovat, voi myös auttaa ymmärtämään haasteellista tilannetta hänellä</p>
----	---	---	--

<p>19</p>	<p>Kotoutumisen vaiheet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kotoutumisella tarkoitetaan sitä prosessia, jonka jokainen maahanmuuttaja kokee asettuessaan elämään uudessa kulttuuriympäristössä. • Prosessi on moniuloittinen ja siinä saadaan tarvittavat tiedot ja valmiudet toimia yhteiskunnan aktiivisena jäsenenä • Kotoutuminen on arjen vuorovaikutuksessa yhteiskunnan ja erilaisten yhteisöjen kanssa tapahtuvaa muutosta ja sopeutumista ja se muuttaa aina myös vastaan ottavaa tahoja • Jokaisen maahanmuuttajan kohdalla prosessin kesto on yksilöllinen, mutta siitä on tunnistettavissa eri vaiheita. • Prosessin keston vaikuttavat esimerkiksi lähtömaan tilanne, kielelliset ja kulttuuriset valmiudet, uuden maan tarjoamat palvelut, tukiverkostojen olemassaolo ja mahdolliset traumat. 	<p>Kotoutumisen sujuminen on riippuvainen monesta eri tekijästä. Ensinnäkin maahantulijan oma lähtötilanne. Onko hän lähtenyt vapaaehtoisesti ja parempaan elämään hakeutuen vai pakottavassa tilanteessa. Onko hänellä traumoja pakolaisuudesta tai sodasta. Maahantulijan koulutustausta ja kyky oppia ja omaksua uutta vaikuttaa myös vahvasti kotoutumisen sujumiseen.</p> <p>Monet maahanmuuttajat eivät hae apua, koska he eivät osaa tai eivät tiedä ja traumoja ei tunnisteta. Voidaan tuntea myös häpeää tai syyllisyyttä tapahtumista. Tyypillisiä oireita voi olla paljon erilaisia, joista keskeisiä ovat mm. painajaiset, ahdistus, pelko, oppimisen ja muistin vaikeudet (kognitiot), paniikkihäiriön tyypilliset oireet, välttämisoireilu.</p> <p>Psyykinen kuormittuneisuus on runsainta Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan alueilta tai muilta sota-alueilta tulleilta. Ukraina on nyt uusin tällainen alue.</p> <p>Eri viranomaistahojen yhteistyö ja valmiudet hoitaa erilaisia haasteita vaikuttavat maahantulijan saamiin palveluihin ja sitä kautta kotoutumiseen. Myös jo tulomaassa oleva lähtömaasta kotoisin olevan</p>	<p>Oletko tunnistanut omilla matkoillasi, että innostut uuden kulttuurin piirteistä tai väsyit ja hermostut toisiin ja alat vertailla, miten hyvin kaikki toimii omissa maassasi.</p> <p>Oletko vähätellyt ja moittinut jotakin kotimaasi piirrettä? Opi kotoutumisesta - (kotouttaminen.fi)</p> <p>Kerro, että yllä oleva linkki johtaa verkkokoulutukseen, jonka voi suorittaa itsenäisesti ja hankkia lisätietoa sitä kautta.</p> <p>Lisätietoja kotoutumisesta:</p> <p>Kotoutuminen ja osallisuus - THL</p> <p>Perhe ja kotoutuminen - Väestöliitto.fi (vaestoliitto.fi)</p> <p>Miltä tuntuu muuttaa ja kotoutua toiseen maahan? (peda.net)</p> <p>Kotoutumisen tukeminen Opetushallitus (oph.fi)</p>
-----------	---	---	---

		<p>yhteisön merkitys korostuu, se voi toisaalta hidastaa kotoutumista ja toisaalta tukea sitä.</p> <p>Vaikka kaikilla maahanmuuttajilla prosessi on yksilöllinen niin kestoltaan kuin vaiheiltaankin, siitä on tunnistettavissa samoja vaiheita, joiden kesto on kuitenkin yksilöllinen.</p>	
20	<p>Saapumisvaihe</p> <p>Ihmisen elämän ulkoiset olosuhteet muuttuvat: koti, ystävät, maisemat ja kieli. Tämä voi herättää pelon, vierauden, hämmennyksen ja avuttomuuden tunteita</p>	<p>Melkein Geisha kirjassa Minna Eväsoja kertoo japanilaisista ystävistään, jotka olivat katselleet kotimaassaan ihailien kuvia Suomen luonnosta ja sopineet mökkilomailusta erämaassa, järven rannalla. Tällainen loma järjestettiin ja alkuihastuksen jälkeen japanilaisten piti päästä pois metsästä ja koko luonnosta kun yksinäisyys, hiljaisuus ja luonnon voima oli heille liikaa. Suuret odotukset ja ennakovalmistautuminenkaan eivät auttaneet, kun todellisuus konkretisoitui.</p> <p>Jos maahantulijan tilanne on vielä erilainen, eli hän ei ole voinut valmistautua ja hänellä ei ole kohdemaastaan tietoa, voi uuteen asettuminen olla vielä haastavampaa. Toisaalta traumaattisista oloista saapuva voi kokea uuden kotimaan vain hyvänä, kun pääsee rauhaan ja elämä on mahdollista aloittaa alusta. Silloin oma kotimaa voi näyttäytyä vain hylättävänä ja huonona. Tällöin ihminen voi olla</p>	<p>Millaisissa tilanteissa olet kohdannut maahanmuuttajia?</p> <p>Oletko keskustellut heidän tuloreiteistään ja mikä sai heidät vaihtamaan kotimaata?</p> <p>Oletko kysellyt heiltä mitä he ajattelivat heti saavuttuaan? Entä mitä he ajattelivat silloin lähtömaastaan?</p> <p>Kun olet matkustanut miltä matkakohteessa on haissut ja tuoksunut? Miltä ruoka on maistunut? Miksi sama ruoka maistuu erilaiselle matkalla ja kotona? Miksi matkamuistona tuodut ruokatarvikkeet ja mausteet eivät tuokkaan samoja elämyksiä koton?</p>

		<p>täysin juureton ja hän ei tunne kuuluvansa mihinkään.</p> <p>Iso merkitys voi olla ruokakulttuurilla. Onko maahanmuuttajan mahdollista syödä samoja ruokia, joihin hän on tottunut.</p>	
21	<p>Kohtaamisvaihe</p> <p>Havainnoidaan uuden maan olosuhteita ja verrataan niitä kotimaahan</p>	<p>Maahanmuuttaja voi arvostella hyvinkin voimakkaasti uuden kotimaansa kieltä, kulttuuria, viranomaisia tai poliittisia järjestelmiä. Hän voi nähdä omassa kotimaassaan sellaisia piirteitä hyvinä, joita ei osannut arvostaa tai joilla ei ollut merkitystä ennen muuttoa. Kohtaamisvaiheessa uusi kulttuuri vyöryy päälle ja se on jäseneltävä. Vertailu ja mustavalkoinen vastakkainasettelu, asioiden punnitseminen, hyväksyminen ja hylkääminen kuvastavat tätä vaihetta.</p> <p>Maahanmuuttaja voi tuntea voimakasta vihaa ja turhautumista uutta kulttuuriaan kohtaan ja toisaalta ihannoida vanhaa. Hän saattaa radikalisoitua ja liittyä vahvasti oman kulttuurinsa edustajiin.</p> <p>Maahanmuuttajalla saattaa uusi yhteiskunta näyttäytyä uhkaavana ja vaikeana saavuttaa ja siksi hän ei edes yritä sopeutua.</p>	<p>Mistä tulevat nuoret vihaiset miehet?</p> <p>Mitkä asiat eri kulttuuriipiireistä tulevat maahanmuuttajat voivat kokea uhkaaviksi uudessa kulttuurissaan?</p> <p>Mitä keinoja opettajalla on käytettävissään juurettoman ja turhautuneen opiskelijan kanssa?</p> <p>Onko sinulla esimerkkejä tilanteista, joissa maahanmuuttaja on avoimesti noussut uutta kulttuuriaan vastaan?</p>

		Tässä vaiheessa kotoutumista olevan ihmisen voi olla vaikea omaksua uutta ja miettiä tulevaisuuttaan ja suhtautua realistisesti omaan tilanteeseensa.	
22	Taakse katsomisen vaihe Ihminen pystyy yhdistämään uuden ja vanhan kulttuurin piirteet itselleen sopivaan muotoon	<p>Taakse katsomisen vaiheessa maahanmuuttaja on ohittanut akuutin kriisivaiheen ja hän pystyy rauhallisesti punnitsemaan vanhan ja uuden kulttuurin piirteitä. Tekemään valintoja ja suuntaamaan uuteen.</p> <p>Tässä vaiheessa koulutus ja uuden oppiminen lähtevät taas sujumaan.</p> <p>Ihminen haluaa juurtua uudelleen, mutta hyväksyy oman menneisyytensä ja omat lähtökohtansa.</p>	<p>Miten voit auttaa maahanmuuttajaa löytämään tasapainon itsensä ja ympäröivän maailman välille?</p> <p>Miten voit tukea maahanmuuttajaa säilyttämään ylpeyden omista juuristaan?</p> <p>Onko sinulla hyviä esimerkkejä uuteen kulttuuriin sopeutumisesta?</p> <p>Miksi joillakin eri vaiheet jäävät päälle ja kotoutumisen prosessi ei etene?</p>
23	Ryhmäkeskustelu	<ul style="list-style-type: none"> • jos aikaa jää, voitte keskustella ryhmän kokeuksista maahanmuuttajien kanssa työskentelemisestä, haasteista ja hyvistä ratkaisuista • jos mahdollista päättäkää keskustelu onnistumistarinoihin 	
24	Kiitos	<ul style="list-style-type: none"> • lisää kouluttajien nimet ja yhteystiedot 	

		jatkoyhteydenottoja varten	
25	Materiaalia lisäperehtymistä varten	- jos haluat, voit kerätä tänne kansallisia linkkejä tms. lisätietoja varten	
			Voit kertoa, jos sinulla on omia esimerkkejä.

